

Mostar podeljen sudjenjima

Author: [IWPR Balkans](#)

Muslimani i Hrvati u Mostaru podeljeni su oko održavanja prvog lokalnog sudjenja za ratne zlocine.

Sudjenja za ratne zlocine bez presedana, koje se održavaju u podeljenom gradu Mostaru, predstavljace vazan test bosanskog sudskog sistema i etnicke tolerancije.

Muslimanske i hrvatske zajednice u gradu Mostaru, popristu najzescih medjuetnickih borbi za vreme rata u Bosni, imaju pomesana osecanja o sudjenjima, koja se po prvi put održavaju van sudnice Haskog tribunala.

Mnogi su se nadali da ce sudjenja oznaciti pocetak slicnih sudskih istraga u Bosni, ali ima i strahovanja da bi se jedna etnicka grupacija mogla predstaviti vise krivom za ratne zlocine od drugih.

Hiljade civila i vojnika poginulo je u toku trajanja sukoba u Mostaru 1993.godine. Muslimanske i hrvatske zajednice koje zive na suprotnim stranama reke Neretve, jos uvek se bore sa nasledjem uzajamne mrznje i nepoverenja.

Prvo od ovih sudjenja pocelo je proslog novembra, kada su se na Kantonalnom sudu pojavila petorica bosanskih Hrvata. Nepuna dva meseca kasnije, na istom sudu pojavila su se sestorica Muslimana.

U oba slucaja, Hag je dozvolio da domaci sud pokrene sudski postupak. Tribunal, zatrpan poslom, nastoji da manje slucajeve prepusti domacim sudovima na teritoriji bivse Jugoslavije.

Optuzenici u prvom od sudjenja, Zeljko Dzidic, Erhad Poznic, Zoran Soldo, Mato Anicic i Ivan Skutor, nekadasnji clanovi bosansko hrvatske vojske HVO, nasli su se na sudu povodom tuzbe za ubistvo ceitri civila i dvadeset vojnika bosanske armije.

Na listi zrtava nalaze se imena dvanaest vojnika koji su zarobljeni pocetkom maja 1993.godine. Oni su nestali pod misterioznim okolnostima, nakon sto su ih pompezno prikazali na hrvatskoj televiziji.

Do sada su ekstremni bosansko hrvatski politicari namerno sprecavali sudske procese. Dva optuzenika, Anicic i Skutor, jos uvek su u bekstvu i misli se da ih stite vlasti.

Sudeci po zapadnim diplomatama, ova dvojica primecena su kako piju kafu sa jednim bosansko hrvatskim policajcem. UN misija u Bosni je u nekoliko navrata kritikovala sto hrvatski nadlezni organi ne intervenisu da bi se uhapsili osumnjiceni, ali to nije dovelo do zeljenih rezultata.

"Ponasanje policije u ovom slucaju nije umesno", rekao je Stefo Lehmann, portparol UN. On kaze da je glavni problem "politicko mesanje" u rad lokalne policije.

Na primer, 5.januara zbog nedostatka dokaza oslobodjen Soldo, jedan od okrivljenih. U toku sudskog pretresa, kljucni svedok tuzilackog tima zavrrio je u zatvoru, jer je odbio da svedoci, jer mu je preceno.

Krajem januara, sud je poceo pripreme drugog slucaja. Sest bivskih pripadnika bosanske armije, Zikrija Ljevo, Vernes Zahirovic, Becir Omamovic, Meho Kaminic, Habib Copelj i Husnija Orucevic optuzeni su da su mucili uhapsene hrvatske vojnike, od kojih su dvojica zbog povreda izgubila zivot.

Nedavno je sud oslobodio Kaminica jer je u pitanju bila zamena identiteta.

Ova dva sudjenja jos uvek su u toku i nije sigurno kada ce se završiti. U oba slucaja, jos se ceka da tuzioci zavrse istragu.

I muslimanska i hrvatska zajednica Mostara, podeljene oko ovih sudjenja, dok pomno prate procese.

U zapadnom delu grada u kome zive Hrvati, jedan stanovnik, koji je zeleo da ostane anoniman, komentarisao: "Vreme je da neko odgovara na sudu zbog zlocina protiv Hrvata, zato sto su do sada Hrvati bili jedini kojima je sudjeno i ovde i u Hagu".

Preko Neretve, u istocnom delu grada u kome zive Muslimani, koji je bio opkoljen i uporno zasipan artiljerijskom vatrom u toku rata, preovladava misljenje da je malo ucinjeno da bi se hrvatski ratni zlocinci izveli pred lice pravde.

"Dobro je sto su pocela sudjenja ratnim zlocincima", primetila je jedna zena, ali je istovremeno izrazila bojazan da ce glavni osumnjicenici izbeci pravdu.

"Do sada je sudjeno samo sitnim kriminalcima", ona se zali. "Da li ce iko ikad odgovarati za to sto su nas bombardovali, ubijali, progonili i mesecima morili gladju? To je ono sto zaista zelim da znam."

Sudjenja bi trebalo da daju odgovor na ova pitanja. Ali, kljucno je da li ce dve podeljene zajednice Mostara ikad prihvatiti odgovore.

Mirsad Behram je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mostar-podeljen-sudjenjima>